

ASFALT

VORE VEJE

NR. 1 APRIL 10

Marianne Elmvang, Konsulent i Kommunernes Landsforening

Bente Bendix Jensen, medlem af byrådet i Esbjerg Kommune

Den Tredje Vej

Via nye samarbejder mellem parterne inden for vejsektoren kan man optimere kommunernes vejvedligeholdelse. Det fremgik på konferencen "Den Tredje Vej" i marts måned.

Marie Stærke, Borgmester i Køge Kommune

Rune Asmussen, Vej- og bygningschef i Randers Kommune

**SOCIAL ANSVARLIGHED
OG VELHOLDTE VEJE 3**

DEN TREDJE VEJ 4

HISTORISK LAV ASFALTPRODUKTION 8

NOTER 10

**FUNKTIONSUDBUD
SIKRER DEN LANGE BANE 12**

**ASFALTINDUSTRIEN
SÆTTER PRISEN NED 14**

**VINTERSKADEDE KOMMUNEVEJE
FOR MÅSKE 1,5-2 MIA. KRONER 15**

NYE MEDLEMMER I ASFALTINDUSTRIEN 15

Medlemmer af Asfaltindustrien

Arkil A/S
Åstrupvej 19
6100 Haderslev
Telefon. 7322 5050
Telefax. 7322 5000
www.arkil.dk

Colas Danmark A/S
Fabriksparken 40
2600 Glostrup
Telefon. 4598 9898
Telefax. 4583 0612
www.colas.dk

**Dansk Overflade-
behandling I/S**
Rugårdsvej 206
5464 Brenderup
Telefon. 6444 2533
Telefax. 6444 2507
www.dob.dk

A/S Dansk Shell
Energihuset
Nærum Hovedgade 6
2850 Nærum
Telefon. 3337 2000
Telefax. 3337 2900
www.shell.com

Eurostar Danmark A/S
Tigervej 12-14
4600 Køge
Telefon. 5836 0099
Telefax. 5836 1099
www.eurostar.as

Inreco A/S
Europavej 24, Taulov
7000 Fredericia
Telefon. 7556 2588
Telefax. 7556 2511
www.inreco.dk

Lemminkäinen A/S
Nørreskov Bakke 1
8600 Silkeborg
Telefon. 8722 1500
Telefax. 8722 1501
www.lemminkainen.dk

LKF Vejmarkering A/S
Longelsevej 34
5900 Rudkøbing
Telefon. 6351 7171
Telefax. 6351 7172
www.lkf.dk

Munck Asfalt a/s
Slipshavnsvej 12
5800 Nyborg
Telefon. 6331 3535
Telefax. 6331 3536
www.munck-asfalt.dk

NCC Roads A/S
Fuglesangsallé 16
6600 Vejen
Telefon. 7996 2323
Telefax. 7996 2324
www.asfalt.dk

Nynas A/S
Lyngbyvej 20
2100 København Ø
Telefon. 3915 8080
Telefax. 3915 8085
www.nynas.com

Pankas A/S
Rundforbivej 34
2950 Vedbæk
Telefon. 4565 0300
Telefax. 4565 0330
www.pankas.dk

Total Denmark A/S
Birkedam 14, 1. tv.
6000 Kolding
Telefon. 7552 9544
Telefax. 7550 2959
www.bitume.total.com

Wirtgen Denmark A/S
Taulov Kirkevej 28
7000 Fredericia
Telefon. 7556 3322
Telefax. 7556 4633
www.wirtgen.dk

**ASFALTINDUSTRIENS
VURDERINGSORDNING:**

For en lægmand kan det være meget svært at vurdere om et udført asfaltarbejde opfylder alle krav og betingelser. I de tilfælde kan man bruge Asfaltindustriens vurderingsordning til at løse evt. tvister/uenigheder.

Læs mere på
www.asfaltindustrien.dk

Social ansvarlighed og velholdte veje

Asfaltindustrien har nu indgået overenskomster for de næste to år med fagbevægelsen, som vi alle håber, der bliver stemt ja til. Når jeg nævner det her, er det fordi der er tale om et socialt ansvarligt forlig, der bl.a. indeholder nye aftaler, der skal modvirke social dumping, når der benyttes udenlandsk arbejdskraft, og aftaler der skal fremme ligestilling mellem mænd og kvinder. Et forlig der viser, at der er orden i tingene i danske virksomheder.

At vi har valgt at indgå overenskomster med fokus på sociale forhold og ligestilling, viser, at vi er en branche, der ønsker at bidrage positivt til det danske samfund. Sådan som det også viser sig i branchens forsknings- og udviklingsaktiviteter. Vi arbejder målrettet med støjreducerende belægninger, der f.eks. kan halvere støjen i boligområder. Vi eksperimenterer med udvikling af miljøvenlige materialer, som f.eks. biologiske klæbemidler til vejbelægningerne. Og vi udvikler nyt vejmateriel og nye trafikmarkeringsmaterialer, der er billigere, sikrere og bedre.

Nyt håb for vejvedligeholdelsen

Men det er ikke nok at være socialt ansvarlig, når riget fattes penge. En at de store udfordringer i 2010 bliver, at få has på vedligeholdelseefterslæbet på de kommunale veje. Det bliver svært, for kommunens udgifter til børn og gamle stiger, mens indtægterne, som følge af krise og arbejdsløshed, falder.

Derfor var det med stor glæde, at jeg onsdag den 24. marts deltog i konferencen "Den 3. vej", hvor 110 politi-

kere, embedsmænd, rådgivere og entreprenører brugte dagen på at lægge hovederne i blød og komme med nye forslag til nye løsninger til, hvordan vi får velholdte veje igen. Skal jeg kort opsummere konklusionerne, var det:

“En at de store udfordringer i 2010 bliver, at få has på vedligeholdelseefterslæbet på de kommunale veje”

- Lad os tale om veje på en ny måde. Væk med teknikaliteterne – frem med vejsikkerhed, klimaasfalt og støjreducerende veje. Lad os få fokus på den værdi, vejene er med til at skabe.
- Lad os klart, tydeligt og troværdigt dokumentere, hvad vedligeholdelseefterslæbet koster. Borgerne og politikerne er modtagelige overfor gode argumenter, når de er veldokumenterede og konkrete, viser erfaringerne.
- Og lad os tænke langsigtet i 10 eller 20 års scenarier. For når vi på den måde forpligter os til at tage et langt, sejt træk, kan det, der synes uoverskueligt nu, nås over tid.

Konferencen gav nyt håb om velholdte veje og en god infrastruktur. Trods alt ikke noget dårligt udgangspunkt for en ny asfalsæson. Selv om riget fattes penge.

Anders Hundahl

Adm. dir Asfaltindustrien

ASFALTINDUSTRIEN

Lautrupvang 2
2750 Ballerup
Tlf.: 3678 0822
Telefax: 3677 1208
e-mail:
ai@asfaltindustrien.dk

Døgnvagt: Ved vigtige spørgsmål kan medlemmer ringe til Anders Hundahl på tlf.: 40 43 93 70.

Annoncer: Jan Hesselberg
Tlf.: 74 87 10 36
e-mail: jh@asfaltindustrien.dk

Redaktionskomite:
Anders Hundahl (ansv.)
Uno Helk (redaktionschef)
Anders Hilbert
Morten Friis Jørgensen
(freelance - MFJ Media)

Må gerne citeres med kildeangivelse

Asfaltindustrien er medlem af:
European Asphalt Pavement Ass. (EAPA)
Nordisk Vejforum (NVF)
Dansk Vejforening
Dansk Arbejdsgiverforening (DA)

Design og tryk: Datagraf A/S
Forside: "Den Trejde Vej"
Fotos: Lars Aarø, Fokus

Den tredje vej

Asfaltindustrien var sammen med Grontmij/Carl Bro og Dansk Vejforening vært for en konference den 24. marts 2010 under overskriften "Den tredje vej". Her brugte 110 politikere, embedsmænd, rådgivere og entreprenører dagen på at drøfte, hvordan man via nye samarbejder mellem de involverede parter kan optimere og sikre en acceptabel vejstandard på kommunevejene set i et længere perspektiv under hensyntagen til de pressede kommunale vejbudgetter.

Af Uno Helk, Fotos: Lars Aarø, Fokus

Den ualmindelig lange og hårde vinter med mere end 70 frostdøgn og deraf følgende nedbrudte veje havde gjort temaet for konferencen "Den tredje vej" endnu mere højaktuelt end det måske allerede var i forvejen.

Vejkapitalen nedbrydes

I sin velkomst fastslog Business Line Director, Arne Buhl Petersen, Grontmij/Carl Bro, at den hårde vinter kræver en investering her og nu i det 70.000 km lange kommunale vejnet på mindst 500 millioner for alene at bringe vejnettet tilbage til det vedligeholdelsesniveau, som det befandt sig på sidste år.

En dugfrisk undersøgelse har Grontmij/Carl Bro endvidere spurgt kommunerne om, hvor mange penge de har afsat til at vedligeholde vejene i 2010. Omkring halvdelen af kommunerne forventer at bruge et beløb svarende til 2009, mens en fjerdedel har budgetteret med færre penge end i 2009. Kun få kommuner forventer at bruge flere penge i år og årene fremover.

Der er altså hårdt brug for at finde en vej ud af dilemmaet, hvor vejkapitalen ikke nedbrydes, og hvor kommunens ressourcer slår til. Den såkaldt tredje vej kræver øget brug af nye samarbejdsformer som rækker længere ud i fremtiden end de traditionelle et-årige asfaltudbud.

Med disse indledende ord blev stafetten givet videre

til dagens ordstyrer Politisk redaktør i Danmarks Radio og journalist Ask Rostrup, som med fast og myndig hånd fik ledt alle deltagerne trygt igennem dagens program.

Vejene giver ikke stemmer

Første del af konferencen satte fokus på kommunernes prioriteter og vejenes indplacering i dette spekter.

Kommunalforsker, Ph.d og lektor, Roger Buch, Journalisthøjskolen i Århus, kom ind på udviklingstendenserne inden for kommunernes dilemma mellem borgerne forventninger til service og velfærd på den ene side og kommunens ressourcer samt fysiske opgaver på den anden side. Den offentlige sektor har igennem de senere år haft en nogenlunde konstant størrelse set i forhold til samfundsøkonomien og dette vil også være billedet i de kommende år. Samlet set vil der altså være den samme mængde penge til rådighed og penge til vejvedligeholdelsen står langt nede på prioritetslisten.

Ordstyrer Ask Rostrup havde selv et indlæg, hvor han gennemgik en undersøgelse foretaget under kommunevalget 2009 af, hvor højt borgerne i virkeligheden prioriterer trafik- og vejområdet i forhold til andre kommunale opgaver, når de står i stemmeboksen. Ikke overraskende har bløde områder som børn, skole og ældre klar topprioritet, når vælgerne skal sætte krydset, mens trafik og veje

Vej- og bygningschef i Randers Kommune

Rune Asmussen:

- Det er et spændende arrangement, rigtig interessant og påkrævet set i forhold til det mulighedsrum, der er i den her sektor; pengene er små, og når vi kigger fremad er der intet, der tyder på, at beløbet automatisk bliver større.
- Det er interessant at komme sammen med fagfæller og drøfte, hvordan vi kan strikke nye modeller sammen for vedligehold af vejene. Belyse fordele og ulemper. Man opnår netop større forståelse for de fordele og ulemper der ligger i et større samarbejde med de private i funktionskontrakter og partnering. Det er rigtig spændende at drøfte med andre, der står i samme situation, for man opnår større grad af afklaring og en større indsigt, som man kan håbe også popper op blandt vores politikere.

Sekretariatschef i Dansk Vejforening

Søren Bülow:

- Nu er vi med her for første gang som medarrangør, mens Grontmij/Carl Bro har lavet konferencen i tre år. Sidste år var temaet miljø, hvor vi holdt oplæg. Asfaltindustrien er også med i netværket, så det var meget naturligt at samarbejde om denne forårskonference for de danske kommuner. Der er ingen grund til at holde en masse konferencer, der ligger mere synergi i at slå det sammen.
- Når konferencen hedder 'den 3. vej' skal det ses i lyset af, at kommunerne ikke behøver at vælge mellem, at det hele forfalder eller at vi omvendt forgylder vejene. For med betegnelsen 'den tredje vej' ønsker vi at lægge os midt imellem. Vi forsøger at ramme det økonomiske optimum, at man ikke bruger for meget og heller ikke for lidt, og stadig har nogle fornuftige veje.

Roger Buch benyttede dette foto til at illustrere forskellen på nabokommuners prioritering af vejene.

**Hvis vi kan få mere ud af skattekrone-
ne ved at gå sammen med private aktø-
rer, hvorfor skulle vi så ikke gøre det ?**
Borgmester Marie Stærke (A),
Køge Kommune.

**Veje er
usexede**
Konferencens
ordstyrer Ask Ro-
strup, Politisk re-
daktør i Danmarks
Radio.

**Grundig do-
kumentation
er forudsæt-
ningen for de
nødvendige
vejbevillinger**
Vejdirektør Per
Jacobsen, Vejdirek-
toratet.

Laboratoriefach hos Lemminkäinen Lotte Regel Josephsen:

– Det er glimrende at få udbredt den gode ide om funktionskontrakter og partnering. Vi får forhåbentlig beroliget kommunerne om, hvordan de kommer igennem den her vedligeholdelsespuddel, når de får det belyst af os. Når deltagerne kommer hjem til deres respektive kommuner, ved de, at de har et sted at ringe hen, uagtet hvilket privat firma der kommer ud og forklarer dem om funktionskontrakter eller partnering i kommunerne. Det kan så i sidste ende sagtens være en af konkurrenterne, der vinder et konkret udbud.

– Det kan godt betale sig for dig og mig som skatteborgere, at kommuner og private entreprenører indgår funktionskontrakter, for det kan bedre betale sig at vedligeholde hen ad vejen i stedet for at skulle udskifte det hele. Vejene får et løft, finansieret af entreprenøren, og man betaler aldrig for mere, end man får. Det er ydelse før betaling, og det kan godt betale sig for kommunerne – og for dig og mig.

kun har primær betydning for 3-4 % af vælgerne. Vejene er ganske enkelt ikke "sexede nok".

Fra politisk side fortalte borgmester Marie Stærke (A), Køge Kommune, om kommunens udfordringer inden for infrastrukturområdet, herunder sammenhængen mellem planlægningen i staten og kommunerne.

Nye samarbejdsformer

Teknik- og byggechef Lars Højmark, Mariagerfjord Kommune, og Afdelingsleder Vej og Park René Olesen, Odsherred Kommune, gav eksempler på konkrete løsninger på en mere langsigtet og struktureret kommunal vejvedligeholdelsesindsats. I begge tilfælde har man benyttet sig af nogle nye samarbejdsformer mellem de normalt involverede parter inden for vejområdet til at løse problemerne.

I Mariagerfjord har man indgået en længerevarende vedligeholdelseskontrakt på 15 år for en del af vejnettet uden for byerne i en såkaldt funktionskontrakt. Odsherred har foruden en funktionskontrakt også etableret en 4-årig partneringkontrakt med en entreprenør på veje inden for bygrænsen.

Info-stande

I pauserne havde Asfaltindustrien sørget for tre info-stande, hvor konferencedeltagerne kunne indhente mere viden om forskellige typer af asfaltprodukter, vejenes økonomi og nye samarbejdsformer, herunder specielt funktionsudbud og partnering.

Workshop

Efter formiddagens indlæg og frokost var der workshop for alle deltagerne om eftermiddagen. Her skulle deltagerne i 5-6 mandsgrupper forsøge at lægge hovederne i blød og komme med forslag til nye løsninger som kan sikre velholdte kommunale veje i fremtiden.

Konklusioner

En af hovedkonklusionerne fra workshoppen var, at man bør tale om veje på en ny måde. Teknikken bør nedtones og

i stedet skal der fokuseres på de mange positive aspekter, som borgerne genkender og forstår ved det kommunale vejssystem som f.eks. sikre skoleveje, fremkommelighed, færdselssikkerhed, lastbilerne ud på omfartsvejen og øget mobilitet. Hertil hører også de seneste miljøtiltag inden for vejbranchen i form af klimaasfalt og støjreducerende veje. Lad os få mere fokus på den værdi, vejene er med til at skabe.

Vejene er også er velfærd. Alle aktørerne på området – kommunerne og de offentlige myndigheder, rådgiverne og entreprenørerne – har sammen med skatteborgerne en klar og fælles interesse i, at der sker et øget samarbejde og findes nye veje og løsninger, så de betroede (skatte)midler anvendes bedst muligt.

Målsætningen for alle må jo være, at de kommunale veje ikke forfalder, for så vil den uundgåelige regning for totaludskiftning inden for overskuelig fremtid blive nærmest uoverkommelig. Erfaringerne viser, at politikerne er modtagelige overfor gode argumenter på vejområdet, hvis disse er

klare, gennearbejdede og troværdige.

Der skal etableres et gensidigt og forpligtende samarbejde mellem kommuner, rådgivere og entreprenører om langsigtede løsninger i op til et 15 års perspektiv. Når man på denne måde forpligter sig til at tage et langt sejt træk, kan det, der forekommer uoverskueligt nu, nås over tid og føre til en bedre kommunal vejvedligeholdelse.

Håb forude

Vejdirektør Per Jacobsen, Vejdirektoratet, afsluttende konferencen med en gennemgang af direktoratets succes med at få bevilget penge fra politikerne til genopretning af vedligeholdelsesefterslæbet på statsvejnettet. Nøgleordene i denne forbindelse har været en grundig dokumentation af vejenes aktuelle tilstand samt seriøse forslag til fremtidige vedligeholdelsesstrategier.

Budskabet om at "hvor der er en vilje, er der en vej" skabte en stemning i forsamlingen af, at der stadig er et håb for kommunevejene, hvis ellers vejsektoren formår at udsprede de rette budskaber til de kommunale politikere og ikke mindst borgerne.

“Lad os få mere fokus på den værdi, vejene er med til at skabe”

Formand for trafikfaggruppen i Kommunalteknisk Chefforening, KTC, vej- og parkchef i Fredericia Kommune Ib Doktor:

– I mine øjne er det lidt ærgerligt, at der ikke er flere kommunale deltagere, der kunne godt have været mange flere, for vi har dybest set fælles mål, nemlig at få løftet bevillingerne til vejområdet. For det er en god ide at drøfte med rådgivere og leverandører, hvordan vi kan få løftet opgaverne med øget bevilling til vejene. Alle kan jo se, at vejene er nødlidende, særligt efter denne vinter.

– Vi har nu mange års efterslæb på vejvedligeholdelsen, og smertegrænsen er nået. Derfor er dette et godt forum og et godt seminar, og fra KTC's side går vi nu med i evalueringen af seminaret sammen med Grontmij/Carl Bro, Dansk Vejforening og Asfaltindustrien med henblik på et samarbejde om det kommende års seminar.

Inden jeg kom, tog jeg afstand fra at komitte mig i 15 år – vi politikere har nok berøringsangst for så lange aftaler. Men jeg har nu hørt så mange argumenter, der har fået mig til at ændre holdning!
Bente Bendix Jensen, valgt til byrådet i Esbjerg Kommune og sidder i Teknik & Forsyningsudvalget.

I pauserne havde konferencedeltagerne mulighed for at besøge tre info-stande, hvor man kunne få mere viden om asfaltprodukter, vejenes økonomi og nye samarbejdsformer, herunder specielt funktionsudbud og partnering.

Træls vinter med for få penge til vejvedligeholdelsen
Afdelingsleder Vej og Park René Olesen, Odsherred Kommune.

Det bliver ikke let at få veje på dagsordenen, men ikke umuligt
Kommunalforsker, Ph.d og lektor, Roger Buch, Journalisthøjskolen i Århus.

Med den hårde vinter har vi været glade for vores funktionskontrakt på vejene
Teknik- og byggechef Lars Højmark, Mariagerfjord Kommune.

Konsulent for veje, trafik og trafikikkerhed i Teknik og Miljøkontoret hos Kommunernes Landsforening Marianne Elmvang:

– Konferencen illustrerer det nødvendige i at anskue behovet for vejvedligeholdelse på en anden måde end bare at tale om asfalt og sorte huller. I stedet burde vi tale mere om alle de positive ting omkring vores veje og infrastruktur, f.eks. om kollektiv trafik, om mobilitet og fremkommelighed for at få politikerne i tale. Vi må få veje til at handle mere om velfærd end teknik.

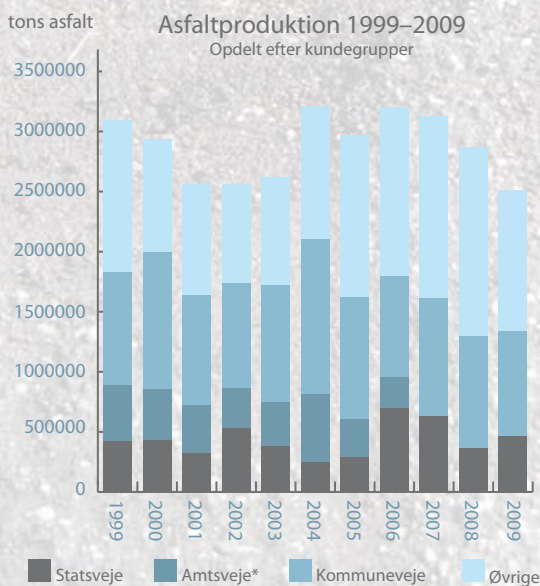
– KL ville meget gerne have været på konferencen her i dag som oplægsholder, men tidspunktet falder uheldigvis sammen med en større omgruppering i KL's ledelse, hvor vi først i sidste uge fik ny formand for Teknik- og miljøudvalget, nemlig borgmester Martin Damm fra Kallundborg. Så vi stiller meget gerne op i dette forum en anden gang.

Den lange og hårde vinter har især ødelagt de veje, hvor den nødvendige vedligeholdelse år efter år er blevet udskudt og udskudt.

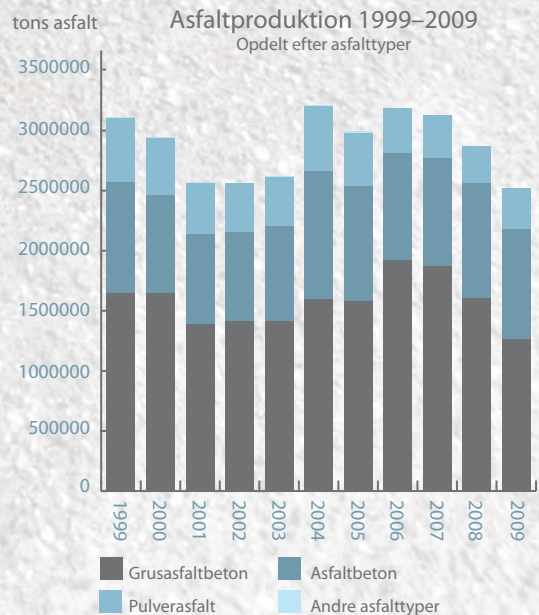
HISTORISK LAV ASFALTPRODUKTION

Ikke siden begyndelsen af 1960'erne har Asfaltindustriens medlemmer produceret så lidt asfalt som nu. Kun godt 2,5 mio. tons asfalt blev det til i 2009. Siden gennemførelsen af strukturreformen i 2007, hvor amtsvejene blev fordelt i et 20/80-forhold mellem staten og de 98 nye kommuner, er produktionen faldet med næsten 700.000 tons om året svarende til et fald på godt 21 %.

Figur 1:

Figur 2:

Laveste asfaltproduktion siden 1963

Asfaltindustriens seneste opgørelse over medlemmernes asfaltproduktion afslører, at produktionen i 2009 faldt til et rekordlavt niveau på 2,52 mio. tons asfalt. Man skal helt tilbage til 1963 for at finde en lavere produktion. I forhold til 2008 er produktionen faldet med 350.000 tons, hvilket svarer til en nedgang på 12 %.

Asfaltindustriens produktionsstatistik

Udviklingen i asfaltproduktionen blandt Asfaltindustriens medlemmer i perioden 1999 til 2009 er vist i figur 1 og 2. Asfaltproduktionen er opdelt efter kundegrupper i figur 1 og efter asfalttyper i figur 2.

Kundegrupperne omfatter Staten (Vejdirektoratet), amterne (til og med 2006), kommunerne og øvrige (primært stats- og lufthavne samt private virksomheder, grundejerforeninger, landbrugssektoren og andre). Specielt kan nævnes, at de store udsving i afsætningen af asfalt til Vejdirektoratet først og fremmest skyldes varierende aktivitet inden for motorvejsbyggeriet.

Asfalttyperne er opdelt i grusasfaltbeton (bærelag), asfaltbeton (slidlag), pulverasfalt (slidlag) og andre asfalttyper.

2 årsager til historisk nedtur

Tallene i Asfaltindustriens produktionsstatistik peger på, at nedturen i asfaltproduktionen siden 2006 primært kan henføres til først strukturreformen fra 2007 og på det seneste også følgevirkningerne af finanskrisen.

Strukturreformen fra 1. januar 2007 medførte en nedlæggelse af amterne, idet amternes hidtidige vejnet på næsten 10.000 km stort set blev delt i et 20/80-forhold mellem staten (Vejdirektoratet) og de 98 nye kommuner. En sammenligning af specielt kommunernes asfaltforbrug før og efter strukturreformen under hensyntagen til kommunernes forøgede vejnet fra 2007 tyder på, at strukturreformen indtil dato har medført et fald i asfaltmarkedet med op til 300.000 tons asfalt, svarende til godt 10 % af totalmarkedet.

En analyse fra Dansk Vejforening viser da også en faldende tendens for udgifter til drift og vedligeholdelse af kommunernes veje i løbet af de seneste år (jf. figur 3).

Fra 2008 til 2009 er det private asfaltmarked også gået kraftigt tilbage som følge af finanskrisen. På et år er afsætningen af asfalt til kundegruppen "øvrige" faldet med hele 400.000 tons. F.eks. har der været et stort fald i omsætningen til landbrugssektoren og dernæst har faldet i byggeaktiviteten betydet, at der ikke skal etableres så mange P-pladser og lignende i forbindelse med opførelse af nye bygninger m.m.

Flere penge til statsvejene

Solstrålehistorien er Vejdirektoratet som fra 2008 til 2009 har fået 5-doblet bevillingerne til asfaltvedligeholdelsen på statsvejene. Dette har udmøntet sig i en stigning i asfaltforbruget til vejvedligeholdelsen på over 200.000 tons.

I 2010 og 2011 er bevillingerne til asfaltvedligeholdelsen endda yderligere blevet forhøjet med 2,5 gange 2009-niveauet. Og det må formodes at føre til et tilsvarende merforbrug af asfalt.

Det er naturligvis en glædelig udvikling og ekstrabevillingen skulle lige akkurat kunne dække det igennem årene oparbejdede vedligeholdelseefterslæb på statsvejene.

Hvad med kommunevejene ?

Vedligeholdelsestilstanden af kommunevejene er til gengæld under et utroligt pres i denne tid.

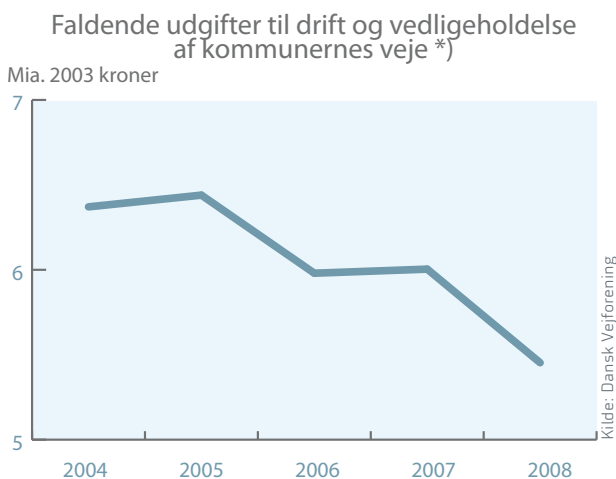
I de senere år er der blevet skåret kraftigt i de kommunale vejbevillinger. 2009 er ingen undtagelse og markerer endnu et lavpunkt i kommunernes asfaltforbrug pr. km. vej. Det er derfor ikke overraskende, at det kommunale vedligeholdelseefterslæb på vejene i flere uafhængige rapporter er opgjort til adskillige milliarder kroner.

Resultatet af spareiveren på vejområdet ses kun alt for tydeligt i denne tid, hvor vinterens skader på vejnettet gøres op rundt omkring i de forskellige kommuner. Den længste og hårdeste vinter i mange år har fået huller og revner til at pible frem i vejene i et hidtil uset omfang. Mange veje er i løbet af vinteren i realiteten blevet så nedbrudt, at kun grundlæggende fornyelser af vejbelægningerne kan sikre en acceptabel kørselskomfort og sikkerhed for bilerne. Og det bliver dyrt at rette op på. Det koster nemlig 2 – 3 gange så meget at rette op på en forfalden vej som at vedligeholde en bare nogenlunde velholdt vej.

En forringet vejstandard har også en lang række andre uheldige effekter. Vejtrafikanternes komfort og sikkerhed nedsættes, køretøjerne nedslides hurtigere, energiforbruget stiger m.m. Den samfundsøkonomiske gevinst ved at vedligeholde vejene i tide er således endnu større end man umiddelbart skulle tro. Problemet er selvfølgelig, at det ikke er de samme "kasser" som afholder de forskellige udgifter et nedslidt vejnet giver.

Man må håbe at de barske realiteter på vejområdet er ved at gå op for de kommunale politikere, således at udviklingen igen kan vendes til det positive for alle de trafikanter som færdes rundt i lokalsamfundet. Det har de i hvert fald krav på.

Figur 3:

*) Inklusive en sammenlignelig andel af de tidligere amters vejudgifter

LMK VEJ A/S skifter navn til Lemminkäinen A/S

Midt i marts skiftede LMK VEJ A/S officielt navn til Lemminkäinen A/S og introducerede samtidig et helt nyt logo. Baggrunden herfor er, at Lemminkäinen Koncernen lancerer det nye logo under mottoet ét firma ét logo, som skal udbredes til alle koncernens selskaber.

I forbindelse med det nye navn og logo har Lemminkäinen A/S også fået en ny hjemmeside www.lemminkainen.dk ligesom den officielle mailadresse er ændret til info@lemminkainen.dk.

Lemminkäinen

Asfaltindustrien hædret i USA

Asfaltindustrien har en række internationale aktiviteter, hvor især den europæiske asfaltforening EAPA spiller en stor rolle. Baggrunden er, at mange love og regler vedtages i EU og flere og flere brancherelaterede emner globaliseres. Dem skal vi kende og have indflydelse på.

På den amerikanske asfaltforenings, NAPA's årsmøde, blev Asfaltindustriens tidligere administrerende direktør Ib Frandsen, der i dag er chefrådgiver i juridiske og internationale spørgsmål, hædret som "International Man of the Year". Baggrunden er bl.a. Ibs indsats i forbindelse med den fælles, internationale IARC-undersøgelse, der i efteråret 2009 kunne konkludere, at asfaltarbejde ikke er kræftfremkaldende. Resultatet er samtidig en cadeau til Asfaltindustrien for en aktiv indsats over en bred front på den internationale scene.

Ib Frandsen med NAPA's tidligere formand Michael Mangum og NAPA's president (adm. direktør) Mike Acott.

Asfaltindustrien fik ansvarligt overenskomstresultat

– Vi fik et ansvarligt resultat. Det fastslår Asfaltindustriens bestyrelsesformand, direktør i NCC Roads A/S Thomas Rask Jensen om de netop overståede overenskomstforhandlinger.

Mindstelønnen stiger kr. 1,10 pr. time fra 1. marts i år 2010 og kr. 1,75 pr. time fra 1. marts næste år. Der kommer satsstigninger på forskudt tid og holddrift, ekstra betalt barsel og ned-sættelse af anciennitetskravet for løn under sygdom. Tillidsmændene får noget betalt uddannelse, og fra 1. september i år skal alle være omfattet af en sundhedsordning.

– På arbejdsgiversiden får vi til gengæld bedre mulighed for alternativ og fleksibel planlægning af arbejdstiden. Og så blev parterne enige om at begrænse social dumping, siger Thomas Rask Jensen.

– MFJ

Forårsoptimisme hos Wirtgen og Ramirent

At det er godt at få skiftet alt det gamle vedligeholdelses-tunge og stærkt brændstofforbrugende materiel ud med spritnyt og top-effektivt materiel kan de tre herrer på billedet skrive under på: De er (f.v.) direktør hos Wirtgen A/S i Taulov Jens-Ove Mortensen, produktchef i udlejningsfirmaet Ramirent Johnny Jørgensen og Wirtgens salgskonsulent Finn Nielsen, som her har taget opstilling foran nogle af de 18 nye maskiner, som Wirtgen netop har solgt til Ramirent. Det drejer sig om tromler i tre størrelser, nemlig 6 stk. 3307 valsetog, 6 stk. HD10C vv dobbeltvibrerende tandemtromler og 6 stk. HD 12 VV tandemtromler, også med dobbeltvibrerende valser.

Både hos Wirtgen og Ramirent melder man, at foråret nu for alvor er kommet, så nu skal vi have gang i hjulene. Det handler om at få sparket optimisme ind i erhvervet: Maskinerne skal med base i Ramirents 22 afdelinger i Danmark lejes ud til kunder over det ganske land – ud og rulle hos entreprenører, kommuner, gartnere, brolæggere m.fl.

Tekst og foto: Morten Friis Jørgensen

Call for Papers

8.-9. december 2010 på Hotel Nyborg Strand / Deadline 26. maj 2010

Alle i vejsektoren indbydes til at komme med forslag til Vejforum 2010

Nu er det tid til indsendelse af papers til Vejforum 2010. Alle har mulighed for selv at præsentere et indlæg, være med til at arrangere en workshop eller ansøge om at udstille.

Indlæg

Vi imødeser en bred vifte af papers, som kan sikre, at Vejforum 2010 bliver mindst lige så spændende at deltage i som tidligere år.

Udover de 7 traditionelle hovedoverskrifter, har Faggruppen udpeget 2 temaer, som der meget gerne modtages forslag til. Det er

- Vejdrift - nye løsninger
- Mobilitetsledelse

Har du forslag til indlæg, emner eller andet med interesse for vejsektoren, og du ikke selv ønsker at fremlægge det, så hjælper faggruppen gerne med at finde en indlægsholder.

Udenlandske indlæg

Vi efterlyser forslag til udenlandske indlægsholdere og indlæg om udenlandske

erfaringer. Giv os et tip, hvis du har et forslag eller en idé.

Workshop

En workshop på Vejforum handler typisk om et aktuelt emne, hvor der ønskes en diskussion af viden og erfaringer mellem fagfolk, men hvor der endnu ikke foreligger endelige forsknings- og/eller udviklingsresultater, analyser eller kun få praktiske erfaringer. Til hver workshop knyttes en facilitator og en faglig ansvarlig for workshoppen.

Udstilling

På Vejforum 2010 er der en udstilling, hvor vejsektorens leverandører har mulighed for at vise deres specialer frem. Der vil være en faglig sammenhæng mellem udstillingen og det faglige program.

Faggruppen

Alle indkomne forslag vil blive vurderet af faggruppen, som sammensætter det endelige program.

Gratis deltagelse

For hvert indlæg kan én indlægsholder deltage gratis én dag. Det samme

gælder for de faglige koordinatore for workshopper.

Faglige emner:

- Vejforvaltning
- Planlægning
- Projektering
- Trafiksikkerhed
- Trafik
- Anlæg
- Vejdrift

Indlægsholderne skal indsende en artikel og en Power Point- eller Keynotepræsentation senest den 16. november 2010. Det skal sikre, at mødelederne kan tilrettelægge de enkelte sessioner mest hensigtsmæssigt.

Indsendelse

Indlæg, workshop og udstilling kan kun sendes ind på www.vejforum.dk. Sidste frist er den 26. maj 2010. Flere oplysninger på www.vejforum.dk eller i Call for Papers folderen.

Sjællandske kommuner satser strategisk:

Funktionsudbud sikrer den lange bane

Flere sjællandske kommuner har besluttet at indgå længerevarende funktionsudbud og partnering på vejvedligeholdelsesområdet. Når politikere og teknikere begrundet deres beslutning, lægger de vægt på stabilitet og kvalitet for både kommunens veje og økonomi.

Af Morten Friis Jørgensen

– Når du som kommunalpolitiker sidder og skal lave budget, er vejene det sidste, vi når til. De årlige budgetter er 'børn, ældre og folkeskole', og der er aldrig penge tilbage, når vi når til vejene. Men med funktionsudbud og partnering sikrer du dig på den lange bane. Det tvinger os over i, at vi får en systematisk vedligeholdelse af vore veje.

Sådan siger borgmester i Kalundborg Kommune, den 47-årige Martin Damm fra Venstre, der netop er tiltrådt som formand for Teknik- og miljøudvalget i Kommunernes Landsforening.

– Det er dyrere at reparere hele tiden, fordi man ikke har vedligeholdt. Så må man hoppe fra hul til hul, og det går jo ikke. Derfor har vi truffet beslutning om en lang periode ad gangen. Så sikrer vi en systematisk vedligeholdelse af vores vejnet på den lange bane, siger Damm.

Borgmesteren fastslår, at der står et bredt flertal på 23 pladser i kommunalbestyrelsen bag beslutningen, idet kun Socialdemokraternes 8 medlemmer stemte imod.

I andre sjællandske kommuner som Holbæk, Rønnede (nu Faxe) og Odsherred har man allerede i flere år baseret vejvedligeholdelsen på funktionskontrakter og partnering-aftaler, og i Roskilde Kommune overvejes sagen (se boks).

Funktionsudbud i landzone

Kalundborg Kommune fusionerede ved strukturreformen med Bjergsted, Hvidebæk, Høng og Gørlev. Ved den lejlighed arvede man samtidig ca. 87 km vej efter amtet, så der nu er i alt ca. 850 km kommunale veje i Kalundborg.

I kommunens Vej- og Parkafdeling fastslår teamleder Henrik Kubel, at vejenes tilstand mildest talt 'ikke er særlig god'.

– Efter en vinter med mere end 70 frostdøgn er der en masse huller i vejene, der aktuelt skal lappes. Men det ændrer ikke på, at der overordnet består et helt klart efterslæb på vejvedligeholdelsen.

Derfor har afdelingen anbefalet politikerne i byrådet, at der bør etableres funktionsudbud for vejene udenfor

kommunens byzoner og partneringskontrakter indenfor byzonerne. Og politikerne har fulgt anbefalingen, så vi hen over sommeren får en afklaring og der kan blive entreprisestart 1. januar 2011, fortæller han.

Partnering i byzone

Henrik Kubel tilføjer, at kommunevejene står overfor den helt store vedligeholdelsestur fra 2011 og 15 år frem, idet politikerne har afsat 20 mio. kr. om året i de næste 15 år på investeringsoversigten til partnering og funktionsudbud.

– Det er ren asfalt i form af slidlag, der bliver tale om, altså kun vedligeholdelse. Kommunen har en anden konto til bærelag, oplyser teamchefen.

– Fordelen ved partnering i kommunens byzoner, altså i Kalundborg by og vores mange mindre landsbysamfund, er, at vi er i dialog med den udførende hele tiden. Partnering er jo aftalt dialog mellem partnere, i vores tilfælde Grontmij/Carl Bro og entreprenøren. Kalundborg Forsyning skal løbende omlægge og nyetablere kloaknettet i alle vore bysamfund, og derfor er det fornuftigt med en 4-årig partneringsaftale med en lidt længere afhjælpningsperiode. Så i 2014 kan vi indgå en ny aftale for tiden 2015 og 4-5 år fremad for andre af vores bynære kommuneveje, mener han.

Strategisk satsning

De 20 mio. kr. til vejvedligehold er en klar stigning sammenlignet med det samlede forbrug i de fem vestsjællandske kommuner inden strukturreformen.

Dengang anvendte man anslået 7-10 mio. kr. årligt. Det er dog vanskeligt direkte at sammenligne og regne sig frem til de tidligere kommuners eksakte forbrug, idet de respektive kommuner har konteret asfalt og vejvedligehold ret forskelligt.

Men at der vil ske en markant forøgelse af budgettet til vejvedligehold, får ikke borgmester Martin Damm til at ryste på hånden:

– Ja, det er nærmest en fordobling af vores vedligeholdelsesbudget. Men hvis du kører ud og kigger på vores veje, finder du selv ud af hvorfor! Så det her er en strategisk satsning, der sikrer dig på den lange bane, lyder det fra borgmesterkontoret.

“Det er dyrere at reparere hele tiden, fordi man ikke har vedligeholdt. Så må man hoppe fra hul til hul, og det går jo ikke”

Borgmester Martin Damm (V), Kalundborg Kommune, der netop er tiltrådt som formand for Teknik- og miljøudvalget i Kommunernes Landsforening.

Pantet må ikke forfalde

Af Morten Friis Jørgensen

I Roskilde Kommune er Torben Jørgensen (S) formand for Teknik og Miljøudvalget. Og han overvejer for tiden alvorligt, om kommunen kunne have fordel af at indgå funktionskontrakt og/eller partneringsaftale med en eller flere entreprenører.

– Vi skal jo vedligeholde vejene, ud fra de penge vi har. Men udfordringen er næsten for stor, for vi har ikke penge nok!

Det er dilemmaet, ifølge Torben Jørgensen. Han kan allerede nu konstatere, at kommunens mindre veje ikke bliver vedligeholdt.

– Der er ikke råd til slidlag. Og det betyder, at underlaget revner. Og så står vi med en udfordring, der virkelig vil noget. Vi lapper huller, ja, men det er

en midlertidig løsning. Vi har ikke den økonomi, der skal være til rådighed, og så må vi prioritere. Så jeg forsøger at overtale de øvrige byråder om, at vi skal vælge en mere langsigtet model, der løser vedligeholdelsesproblemerne.

– Vejene er kommunens pant; det er rede penge, som i årenes løb er lagt i vejene, og de skal vedligeholdes godt, ellers får det mindre værdi. Pantet må ikke forfalde. Derfor ser jeg gerne på aftaler med virksomheder... at vi kan lave aftaler, hvor firmaerne i princippet kan lægge ud, og kommunen så betaler af over en årrække. Det kunne blive en succes. Måske taler vi om en aftale over 10 år, det ved jeg ikke. Hovedsagen er, at vi tager fat her og nu og laver den store reovering, derefter vedligehol-

der vi vore nye, gode veje. Det er en fristende tanke!, mener Torben Jørgensen, der også er formand for den regionale sektion af LO.

Desværre, påpeger han, møder tankerne nogen skepsis blandt hans kolleger i byrådet. Her er der mere fokus på bløde værdier, der har med de ældre, skole eller unge at gøre.

– Men vi burde tage skeen i den anden hånd, for dårlige veje er en tikende bombe, som de, der kommer efter os, kommer til at betale. Det kan vi ikke byde de kommende generationer. Så vi skal ikke være så afvisende over for nye metoder. Tværtimod bør vi være åbne over for metoder, der kan løse problemerne, mener Torben Jørgensen.

Asfaltindustrien sætter prisen ned

Torsdag den 18. marts 2010 holdt Asfaltindustrien medlemsmøde og generalforsamling. På generalforsamlingen blev det besluttet at sætte kontingentet til Asfaltindustriens Brancheforening ned med knap 10 %.

Af Anders Hundahl

Alle branchens ledende medarbejdere var forsamlet i Asfaltindustriens lokaler til det årlige medlemsmøde og generalforsamling den 18. marts 2010.

Dagen startede med netværk mellem branchefolk og inviterede gæster, hvorefter der var medlemsmøde. Lars Goldschmidt, direktør DI, og Jesper Højberg Christensen, bestyrelsesformand for en række kommunikationsvirksomheder, talte om emnet proaktivitet og synlighed.

Konklusionen var, at asfaltindustrien er blevet mere synlig, men at der er et stykke vej igen før branchen får den indflydelse, den bør have. Den vej går igennem opbygning af gode relationer til interessenter, der kan tale branchens sag. For det er ikke nok at have ret for at få ret.

Efter indlæggene var der dialog med salen, og et spørgsmål fra Jesper Arkil lød: "Kan man få for megen omtale?". Svaret fra begge indlægsholdere var "nej". Branchen skal vælge ét eller højst to budskaber og bliver ved og ved at gentage dem.

Efter medlemsmødet var der generalforsamling. Her valgte Asfaltindustrien at nedsætte kontingentet for medlemmer af Asfaltindustriens Brancheforening med knap 10 %. For associerede medlemmer fastholdes kontingen-

tet, som nu har været det samme tre år i træk. Inflationen taget i betragtning svarer det til en kontingentreduktion på knap 5 % i faste priser. For medlemmer af Asfaltindustriens Arbejdsgiverforening fastholdes det i forvejen lave kontingent.

Generalforsamlingen genvalgte bestyrelsen, der består af:

- Adm. direktør Thomas Rask Jensen, NCC Roads A/S (formand)
- Adm. direktør Hans Oluf Krogh, Colas Danmark A/S (næstformand Asfaltindustriens Brancheforening)
- Adm. direktør John Kruse Larsen, Pankas A/S (næstformand Asfaltindustriens Arbejdsgiverforening)
- Adm. direktør Jesper Arkil, Arkil A/S
- Adm. direktør Hans Chr. Munck, Munck Asfalt a/s
- Adm. direktør Claus Terkildsen, Lemminkäinen A/S.

Generalforsamlingen tog formandens beretning til efterretning og godkendte regnskab og budget. Efter generalforsamlingen var der igen netværksmøder og dagen endte med middag.

Lidt afkobling i pausen mellem medlemsmødet og generalforsamlingen i Asfaltindustrien den 18. marts 2010.

Vinterskadede kommuneveje for måske 1,5-2 mia. kroner

Den lange og hårde vinter har især været hård ved de allerede ud-tjente vejbelægnings, som burde have været udskiftet for længst.

Af Søren Bülow, Dansk Vejforening

Denne vinters særligt hårde og snefyldte vejr har rigtigt rusket op i de danske veje og især på kommunevejene har hullerne bredt sig som paddehatte.

Men den egentlige årsag til skaderne er ikke vinteren. Vinteren er kun en slags budbringer, der skiller de dårligt vedligeholdte fra de godt vedligeholdte veje. Det er alle de veje, hvor belægningserne har fået lov til at ligge langt ud over udløbsdato at smeltvand trængte ned i sprækkerne, og hvor frost så sprængte huller.

Nu hvor foråret har indfundet sig og frosten uigenkaldeligt er ovre, kommer regningens time for kommunerne.

Efter vinteren 2005/2006, som også bød på rigtige mange tøj/frost skader, blev regningen for skaderne efterfølgende gjort op til 1 mia. kroner.

Der er ingen grund til at tro, at regningen denne gang bliver mindre. Tværtimod har beregninger fra Dansk Vejforening vist, at kommunernes forbrug af ressourcer til vejvedligeholdelsen siden da er faldet med op imod 15%.

Det vil derfor ikke undre, hvis prisen for denne vinters skader løber op i 1,5 til 2 mia. kroner. Et beløb som vel at mærke kunne have været langt mindre, hvis kommunerne havde afsat de fornødne ressourcer til den løbende vedligeholdelse.

Det er blevet sagt utallige gange, men her kommer den altså igen: det koster 2-3 gange så meget at indhente et efterslæb i vedligeholdelsen som det gør at afsætte tilstrækkeligt med penge til den løbende vedligeholdelse.

Denne merpris kan ses som renterne på en gæld som kommunerne har opbygget i vejvedligeholdelsen, og ud af den regning på 1,5 til 2 mia. kroner som kommunerne nu

kommer til at stå med, er cirka 1 mia. kroner altså "renter". I sandhed en meget høj rente.

Nu må man så håbe på, at kommunerne finder de rigtige løsninger frem i foråret. Altså ikke de løsninger der består i et hav af lapper. For så har vi balladen igen til næste forår. Og foråret efter osv.

Kommunerne skal tænke langsigtet og helt udskifte alle de ud-tjente belægnings. Kommunerne har faktisk flere penge til det end nogen sinde før: anlægsloftet er fjernet og kommunerne har fået et ekstra lån til infrastruktur på godt 1 milliarder kroner.

Efter vores vurdering er kommunerne ganske vist bagud med vedligeholdelse for 15-20 mia. kroner, men for at det tal ikke skal vokse videre til 25 og 30 mia. kroner, bør kommunerne især anvende de ekstra anlægskroner på vejvedligeholdelsen.

“Nu hvor foråret har indfundet sig og frosten uigenkaldeligt er ovre, kommer regningens time for kommunerne”

Nye medlemmer i Asfaltindustrien

Dansk Overfladebehandling og Wirtgen Danmark er optaget som nye medlemmer i Asfaltindustrien.

Asfaltindustrien er glad for at kunne byde velkommen til 2 nye medlemmer. Pr. 1. marts 2010 er Dansk Overfladebehandling (DOB) nemlig blevet medlem af Asfaltindustriens Arbejdsgiverforening og associeret medlem af Asfaltindustriens Brancheforening, som også har optaget Wirtgen som associeret medlem.

– Vi er stolte over, at to så respekterede og veldrevne virksomheder har

valgt Asfaltindustrien, for sammen kan vi gøre endnu mere for at få bedre veje i Danmark, siger Asfaltindustriens adm. dir. Anders Hundahl.

– Vi har valgt Asfaltindustrien, fordi vi gerne vil være en aktiv del af infrastrukturbranchen, og så tæller det naturligvis, at arbejdsgiverforeningen har et særdeles konkurrencedygtigt kontingent, siger Finn Jensen, direktør, DOB, og tilføjer, at DOB er

gearet til at fremme markedsføringen af nye og differentierede produkter til det danske vejnet.

– Wirtgen vil gerne vise, at vi støtter branchen og udviklingen på maskinområdet. Det håber vi at kunne gøre gennem en endnu tættere dialog med kunderne og branchen, som et associeret medlemskab er udtryk for, siger Jens-Ove Mortensen, adm. dir. Wirtgen Danmark.

Præcision og perfektion i kilometervis

Skævt er sjuksk. Så enkelt kan dét siges.

Vejbestyrelser og enhver anden der færdes i trafikken har krav på komfort, smukke veje, fremkommelighed og optimal trafiksikkerhed.

Præcision, erfaring og produktudvikling.

Fortid, nutid og fremtid. Millimeterarbejde med entreprenørmaskiner kræver sit. Det ved vi. Og det har vi stor respekt for. Så når vi siger, at vi leverer kundeservice, høj funktionalitet og præcise vejmarkeringer, har vi 46 års praktisk erfaring at have det i. Og de løsninger, der er behov for i fremtiden, har vi konkret viden og ressourcer til at udvikle optimalt. **I al beskedenhed.**